

CARNEA. UN ATLAS

traducere de
Cristina Voinea

Fapte și cifre despre animalele pe care le mâncăm

HEINRICH BÖLL STIFTUNG

6 INTRODUCERE

8 LECȚII DE ÎNVĂȚAT DESPRE CARNE ȘI LUME

10 CREȘTEREA PIEȚEI GLOBALE

În lumea dezvoltată există din ce în ce mai puțini fermieri, iar aceștia cresc din ce în ce mai multe animale. Însă în loc să producă pentru piețele locale, fermierii aprovizionează supermarketuri îndepărtate. Aceeași schimbare se petrece și la nivelul producției de carne din țările în curs de dezvoltare.

12 CONCENTRARE: PRODUȚIE DE MASĂ, DAR MAI PUȚINĂ DIVERSITATE

Imperativele economice sunt forța motrice din spatele consolidării industriei globale a cărnii. Acest lucru ar putea însemna o producție mai eficientă, dar și o concentrare a puterii de piață în mâinile câtorva producători globali, în detrimentul deținătorilor celor locali sau a micilor fermieri. Și ar putea prezenta riscuri și pentru consumatori.

14 PRODUCEREA CĂRNII: INDUSTRIA ABATOARELOR

Pentru a obține friptură dintr-o vită, animalul trebuie sacrificat. Abatorizarea animalelor este industrializată. Prelucrarea se face pe linii de producție cu muncitori semicalificați, care lucrează în condiții grele. Industria s-a mutat în afara orașelor, fiind ascunsă vederii. Activiștii pentru drepturile animalelor pun în discuție etica industriei abatoarelor.

16 ROZ APRINS ÎN VITRINA FRIGORIFICĂ

Putem să ne luăm la revedere de la măcelarul cartierului și să le urăm bun-venit lanțurilor de supermarketuri. Tranziția înspre magazinele mari se petrece acum și în țările în curs de dezvoltare. Cererea clasei de mijloc emergente stabilește prioritățile.

18 LIBER SCHIMB VERSUS MÂNCARE SIGURĂ

Parteneriatul Transatlantic de Comerț și Investiții, negociat între SUA și UE, promite să dinamizeze comerțul și să crească numărul de locuri de muncă. Pe de altă parte ar putea să slăbească legislația pentru protecția consumatorilor de pe ambele părți ale Atlanticului.

20 COSTURILE ASCUNSE ALE FRIPTURII

Costurile ascunse pentru mediu și pentru contribuabil sunt cu mult mai mari. Dacă acestea ar fi incluse în preț, industria creșterii animalelor ar intra probabil în faliment.

22 DE CE FERMELE OMOARĂ PEȘTI: PIERDEREA BIODIVERSITĂȚII PE PĂMÂNT ȘI ÎN APĂ

Suprafertilizarea dăunează plantelor, animalelor și ecosistemelor din întreaga lume. Nitrații din apele subterane pot crește riscul de cancer. În apele de coastă, aceștia pot duce la apariția unor „zone moarte”, lipsite de oxigen.

24 O PLANETĂ SĂRACĂ ÎN SPECII

Baza genetică a animalelor de fermă devine din ce în ce mai îngustă. Folosim doar câteva rase de animale, cum ar fi vacile de lapte Holstein-Friesian, care sunt crescute în peste 130 de țări. Câteva specii cu randament ridicat domină producția de pui, capre, porci și oi.

26 ANTIBIOTICE: ÎNMULȚIREA SUPERBACTERIILOR

Producătorii industriali folosesc cantități mari de produse farmaceutice pentru a preveni răspândirea rapidă a bolilor printre animalele din ferme, dar și pentru a le stimula creșterea. Acest lucru este periculos: bacteriile dezvoltă rezistență la medicamente care sunt vitale pentru tratarea bolilor la om.

28 CÂND REZERVORUL SE GOLEȘTE

Creșterea industriei zootehnice va agrava suprautilizarea râurilor și a lacurilor. Nu este vorba despre faptul că animalele beau multă apă, ci despre cantitățile impresionante care sunt folosite pentru a produce hrana pe care animalele o mănâncă. Mai mult, bălegarul din fermele industriale poluează apele subterane cu nitrați și reziduuri de antibiotice.

30 CEREALELE DIN JGHEAB

Rumegătoarele și oamenii nu trebuie să concureze pentru mâncare. Dar producerea unei cantități mai mari de carne impune utilizarea unei cantități tot mai mare de cereale, sub formă de concentrate pentru hrana animalelor. Dacă nu putem produce destule cereale local, trebuie să le importăm din străinătate.

32 EMERGENȚA UNUI IMPERIU LATINO-AMERICAN AL SOIEI

În Argentina, boomul mondial al prețurilor la soia a dat naștere unui nou tip de fermieri, dar și unei creșteri uriașe a veniturilor fiscale pentru guvern. Schimbările structurale în agricultură au condus la grave efecte sociale și ecologice.

34 COSTUL CLIMATIC AL BOVINELOR

Animalele crescute în fermele industriale generează o treime din emisiile de gaze cu efect de seră. Dar agricultorii și oamenii de știință spun că dacă ar fi gestionate într-un mod adecvat, animalele nu ar mai fi o povară asupra climei.

36 FERMIERII DIN PĂDUREA TROPICALĂ

În regiunea amazoniană a Braziliei, a doua cea mai mare turmă de bovine din lume se întâlnește cu cea mai mare pădure tropicală a lumii. Iar asta înseamnă numai vești proaste pentru pădure. Întâi apar tăietorii de lemne, apoi fermierii.

38 GLIFOSATUL DIN BURGERUL TĂU

Dacă pesticidele, erbicidele sau medicamentele lasă reziduuri nedorite în carne, lapte și ouă, ajungem să le consumăm și noi. În lipsa cercetării există o incertitudine privitoare la ceea ce glifosatul – un erbicid folosit în cultivarea soiei modificate genetic – poate produce în corpul nostru. Lipsa reglementării înseamnă că îl putem mânca fără să știm.

40 O GRĂMADĂ DE CARNE DE PASĂRE: PUII PREIAU CONTROLUL

În țările dezvoltate, consumul cărnii de pasăre îl depășește pe cel al cărnii de vită, iar creșterea păsărilor este industrializată. Cererea este în creștere în Asia, iar cei care refuză porcul și vita se mulțumesc cu puiul.

42 ACOLO UNDE CREȘTEREA PĂSĂRILOR ESTE TREABA FEMEILOR

Multe femei din Africa și Asia sunt dependente de soții lor pentru deciziile majore. Dacă au găini, pui și ouă, stima lor de sine crește și, astfel, capătă autonomie. Contribuția acestor femei la producția de carne este subestimată adeseori.

44 ARIPIOARELE DE PUI IMPORTATE DISTRUG AFACERILE DIN AFRICA DE VEST

Companiile producătoare de carne de pui nu au voie să transforme resturile provenite din sacrificarea acestora în hrană pentru animale. De aceea, acestea sunt exportate în țările în curs de dezvoltare, unde sunt vândute mai ieftin. Fermele de pui de carne din Ghana și Benin au dat faliment.

46 NELINIȘTE ÎN LUMEA DEZVOLTATĂ

Cererea de carne a depășit punctul culminant în lumea dezvoltată și începe să scadă treptat. Grijile consumatorilor cu privire la siguranța alimentară sunt alimentate de scandaluri. Industria încearcă să-și îmbunătățească imaginea prin marketing, dar consumatorii sunt confuzi, pentru că produsele nu sunt neapărat mai bune.

48 500 000 DE NOI CONSUMATORI DIN CLASA DE MJLOC, DIN RIO PÂNĂ ÎN SHANGHAI

Brazilia, Rusia, India, China și Africa de Sud – BRICS – sunt cele cinci țări în curs de dezvoltare care pornesc din puncte diferite. E posibil ca acestea să nu urmeze același tipar de consum alimentar precum țările occidentale puternic industrializate.

50 CREȘTEREA ANIMALELOR ÎN MEDIUL URBAN

Pentru mulți oameni, creșterea animalelor în mediul urban este o contradicție în termeni. Nu era o activitate specifică satului, nu o interzic orașele din cauza mirosului, zgomotului sau a poluării? Animalele crescute în mediul urban sunt vitale pentru bunăstarea multor oameni săraci. Și oferă mâncare nutritivă la prețuri mai mici decât în mod normal.

52 TRANSFORMAREA RESTURILOR VEGETALE ÎN PROTEINE

Mare parte din șeptel și din producția totală de carne, lapte și ouă provine de la producătorii nonindustriali. Mulți dintre ei își cresc animalele pe terenuri care sunt nepotrivite pentru culturi, optimizând astfel utilizarea resurselor locale. Dar existența acestor producători este în pericol.

54 ÎN CĂUTAREA MÂNCĂRII BUNE

Consumatorii preocupați din lumea bogată se confruntă cu o dilemă. Vor carne de bună calitate, produsă într-un mod etic și prietenos cu mediul, dar cum poate fi garantat acest lucru? Prezentăm câteva soluții.

56 VEGETARIANISMUL: MULTE RĂDĂCINI, MULTE RAMURI

Doar un procent foarte mic din populația țărilor puternic industrializate se descrie ca fiind vegetariană. Astfel de stiluri de viață sunt mai comune în acele părți ale lumii unde religiile joacă un rol major. În majoritatea religiilor, credincioșii trebuie să se abțină, într-un fel sau altul, să mănânce carne.

58 CE ȘI CUM SĂ FACI: INDIVIZI ȘI GRUPURI

Având în vedere toate problemele legate de producția și de consumul de carne, există ceva ce pot face consumatorii obișnuiți? Da, indivizii pot face alegeri cu privire la tiparele de consum, iar grupurile pot impulsiona schimbarea.

60 O POLITICĂ MAI VERDE PENTRU EUROPA

Politica Agricolă Comună a UE (PAC) a sprijinit și, în același timp, a denaturat producția agricolă vreme de zeci ani, prin măsuri care au dus la creșterea producției pe scară largă, dar, într-un final, ajungând la concluzia că și mediul are nevoie de protecție. Este nevoie de o abordare „mai verde” a acestei politici comunitare, care să promoveze metode de producție sustenabile din punct de vedere social și ecologic.

26 de subiecte
și 80 de grafice
despre modul în
care producem
și consumăm
carnea

Mâncarea este ceva foarte personal. Nu este o simplă necesitate. Mâncarea înglobează anumite sentimente: familiaritate, relaxare, rutină și chiar stres. Mâncăm în diferite circumstanțe și avem propriile preferințe, uneori foarte personale.

Însă, în același timp, suntem din ce în ce mai înstrăinați de ceea ce se află în farfuriile, pe mesele sau în mâinile noastre. Te întrebi vreodată de unde vin friptura, cârnații și hamburgerii pe care îi mănânci? Satisfacția personală reflectă decizii etice, iar preocupările personale pot fi politice prin natura lor. Fiecare dintre noi ar trebui să decidă ce vrea să mănânce. Oamenii care vor să mănânce responsabil sunt din ce în ce mai mulți. Dar aceștia au nevoie de informații pe care să își bazeze alegerile.

Cum pot consumatorii obișnuiți să înțeleagă impactul global al consumului lor de carne? Câți oameni pricep că cererea pentru carne este direct responsabilă de defrișarea pădurilor tropicale amazoniene? Cine este conștient de consecințele producerii industriale a cărnii asupra sărăciei și foametei, a dislocărilor și migrației, a bunăstării animalelor ori asupra schimbării climatice și a biodiversității?

Niciuna dintre aceste preocupări nu este vizibilă pe ambalajele cărnii și ale produselor din carne din supermarket. Dimpotrivă, marea industrie încearcă să minimizeze efectele nocive ale consumului de carne. Publicitatea și ambalajele transmit imaginea unor animale fericite, aflate în ferme ideale. În realitate sunt ascunse sub preș suferința pe care aceste animale o îndură, daunele ecologice și impactul social.

EXISTĂ ALTERNATIVE

” În multe state, consumatorii s-au săturat să mai fie păcăliți de industria alimentară. În loc ca banii publici să fie folosiți pentru a subvenționa fermele industriale – ca în Uniunea Europeană și în Statele Unite –, consumatorii vor politici raționale care să promoveze producția de carne într-un mod responsabil din punct de vedere ecologic, etic și social.

Unul din șapte oameni de pe planetă nu are acces adecvat la mâncare. Suntem foarte de parte de garantarea dreptului, recunoscut internațional, la mâncare suficientă din punct de vedere calitativ și cantitativ. Dimpotrivă, aproximativ un miliard de oameni sunt înfometați, în mare parte din cauză că cererea de carne din partea clasei de mijloc generează apariția unor industrii intensive ale cărnii și alimentației.

În multe state, consumatorii s-au săturat să mai fie păcăliți de industria alimentară. În loc ca banii publici să fie folosiți pentru a subvenționa fermele industriale – ca în Uniunea Europeană și în Statele Unite –, consumatorii vor politici raționale care să promoveze producția de carne într-un mod responsabil din punct de vedere ecologic, etic și social. Prin urmare, o preocupare principală a Fundației Heinrich Böll este aceea de a oferi informații privitoare la efectele producerii cărnii, dar și de a sugera alternative.

In timp ce guvernele din statele dezvoltate trebuie să schimbe radical direcția și să lupte împotriva puterii lobby-ului industriei alimentare, țările în curs de dezvoltare pot evita repetarea greșelilor făcute de alții. Dacă se cunosc efectele producției intensive a cărnii, ar trebui să se planifice o formă de producere a cărnii orientată spre viitor, care să fie responsabilă din punct de vedere social, ecologic și etic. În loc să își exporte modelul lor compromis, Statele Unite și Europa ar trebui să încerce să arate că schimbarea este atât necesară, cât și posibilă.

Există alternative. Carnea poate fi produsă prin creșterea animalelor pe pășuni, nu în spații construite, și prin utilizarea unor furaje locale, nu importate de la distanțe de mii de kilometri. Reziduurile nu trebuie să fie o povară pentru natură și pentru sănătatea populațiilor locale; pot fi împrăștiate pe terenul fermierilor pentru a îmbogăți solul.

Atlasul nostru vă invită într-o călătorie în jurul lumii. Vă vom oferi informații despre conexiunile globale care stau în spatele consumului de carne. Doar consumatorii informați și critici pot lua decizii corecte și pot cere schimbările politice necesare.

Barbara Unmüßig

Președinte, Fundația Heinrich Böll

Mâncarea este o necesitate, o artă, o plăcere. Dar sistemul global de producere a alimentelor este defect. În timp ce unii oameni din unele colțuri ale lumii nu au ce mânca, alții suferă de obezitate. Milioane de tone de mâncare sunt irosite și aruncate, dar în același timp, paradoxal, recolte întregi de cereale sunt transformate în biocombustibili pentru a alimenta mașinile din Europa și din SUA sau America de Sud.

Între timp, lumea naturală de care toți depindem este afectată și distrusă. Limitele ecologice sunt agresate pe măsură ce presiunea consumului unor resurse este din ce în ce mai mare, în detrimentul nevoii de a proteja biodiversitatea și ecosistemul vital al Pământului. Păduri și habitate valoroase sunt distruse pentru a face loc monoculturilor vaste, necesare pentru aprovizionarea țărilor industrializate. Activitatea agricolă este intensificată, iar viața sălbatică dispare cu o rapiditate nemaivăzută.

In ultimii 50 de ani, sistemul global de alimentație a devenit dependent de resurse ieftine, de substanțe chimice și farmaceutice. Acesta este din ce în ce mai controlat de o mână de companii multinaționale. Impactul social este devastator: micii agricultori sunt alungați de pe terenurile lor; atât obezitatea, cât și irosirea mâncării sunt în creștere; plătitorii de taxe și cetățenii trebuie să achite notele de plată ale crizelor alimentare succesive. În acest sistem controlat de corporații, profiturile sunt mai importante decât oamenii sau decât planeta.

Nimic nu descrie mai bine ce este greșit cu alimentația și agricultura noastră decât sectorul creșterii animalelor și goana după cantități mari de carne ieftină. Multe dintre epidemiile din ultimii ani au pornit din fermele industriale. Industria creșterii animalelor este unul dintre cei mai mari generatori de gaze cu efect de seră și este responsabilă de utilizarea unei cantități majore din cerealele și apa lumii. Peste tot în lume, animalele sunt crescute în condiții primitive, îngheșuite. Își petrec viețile scurte în lumină artificială, injectate cu antibiotice și hormoni de creștere, până în ziua în care sunt abatorizate.

Cu adevărat scandalos este că lucrurile nu trebuie neapărat să decurgă astfel. Producem suficiente calorii pentru a ne hrăni, chiar și cu o populație în continuă creștere. Știm cum să facem agricultură fără să distrugem mediul și fără să impunem condiții primitive animalelor pe care le creștem, fără semințe patentate și controlate de corporații, dar și fără chimicale. Agricultura sustenabilă există și este practică în fermele

” Actualul sistem industrializat și controlat de corporații este nesustenabil, fiind sortit eșecului. Avem nevoie de o revizuire radicală a agriculturii și a alimentației dacă vrem să hrănim o populație în creștere, fără a distruge planeta.

în care oamenii produc carne și produse lactate colectând materie primă de la numeroase alte ferme mai mici, care produc propriile furaje pentru a-și hrăni animalele și le permit acestora să pască liber.

Există milioane de piețe locale și numeroase companii mici, inovative. Consumatorii sprijină fermele sustenabile: oamenii construiesc un sistem alternativ de alimentație, bazat pe valorizarea mâncării, asigurând fiecăruia dreptul la alimentație sigură, nutritivă, sustenabilă și potrivită din punct de vedere cultural.

Există o recunoaștere internațională în creștere a faptului că actualul sistem industrializat și controlat de corporații este nesustenabil și sortit eșecului. Avem nevoie de o revizuire radicală a agriculturii și a alimentației dacă vrem să hrănim o populație în creștere fără a distruge planeta. Acest sistem trebuie să aibă în centrul său valorizarea mâncării.

Această publicație scoate la lumină impactul producerii cărnii și a produselor lactate. Ea are ca scop catalizarea unei dezbatere referitoare la nevoia unei alimentații și a unei agriculturi mai bune, mai sigure și mai sustenabile. Sperăm să îi inspirăm pe oameni să își analizeze obiceiurile alimentare în scopul evitării risipei de hrană, iar pe politicienii de toate felurile, să acționeze pentru a sprijini fermierii, producătorii, distribuitorii și rețelele care lucrează pentru a pune în practică această schimbare.

Ca specie, trebuie să fim mai inteligenți. Este timpul să recunoaștem că sistemul alimentar controlat de câteva companii este defect. A venit timpul să mai reducem din puterea intereselor particulare ale celor care vor să îl păstreze așa. Trebuie să creăm o lume în care folosim mai eficient resursele naturale. Trebuie să ne asigurăm că resursele sunt distribuite echitabil și că toată lumea de pe această planetă, atât în prezent, cât și în viitor, va avea acces la o alimentație sigură, nutritivă și suficientă.

Magda Stoczkiewicz

Director, Friends of the Earth Europe

LECȚII DE ÎNVĂȚAT DESPRE CARNE ȘI LUME

1 **DIETA NU ESTE DOAR O CHESTIUNE PRIVATĂ.** Fiecare masă are efecte reale asupra oamenilor din întreaga lume, asupra mediului, a biodiversității și a climei, efecte pe care nu le luăm în considerare când ne înfruptăm dintr-o bucată de carne.

2 Apa, pădurile, utilizarea pământului, clima și biodiversitatea:
MEDIUL POATE FI PROTEJAT CU UȘURINȚĂ prin consumarea unei cantități mai mici de carne, produsă diferit.

3 **CLASELE DE MIJLOC DIN LUME MĂNÂNCĂ PEA MULȚĂ CARNE.** Nu doar în America și Europa, ci din ce în ce mai mult și în China, India și în alte țări în curs de dezvoltare.

4 **CONSUMUL RIDICAT DE CARNE DUCE LA AGRICULTURA INDUSTRIALIZATĂ.**

Câteva corporații internaționale își extind influența pe piață și beneficiază de pe urma acestui lucru.

5 Consumul este în creștere, în principal pentru că **OAMENII DE LA ORAȘ MĂNÂNCĂ MAI MULȚĂ CARNE.** Creșterea populației joacă un rol minor.

În comparație cu alte sectoare ale agriculturii, creșterea păsărilor produce cele mai puternice legături internaționale, este dominată de producătorii mari și are ratele de dezvoltare cele mai crescute.

PRODUCĂTORII MICI, PĂSĂRILE ȘI MEDIUL AU DE SUFERIT.

Producția de carne la scară mică, rurală, poate avea o importanță

CONTRIBUȚIE LA REDUCEREA SĂRĂCIEI, EGALITATEA DE GEN ȘI O DIETĂ SĂNĂTOASĂ – nu doar în țările în curs de dezvoltare.

CARNEA PRODUSĂ INDUSTRIAL NU ESTE SĂNĂTOASĂ – din cauza

utilizării antibioticelor, a hormonilor și a suprautilizării de substanțe agrochimice în producția alimentară.

8

9

CONSUMUL CĂRNII NU TREBUIE SĂ AFECTEZE CLIMA ȘI MEDIUL.

Dimpotrivă, utilizarea adecvată a pământului de către animale poate avea efecte benefice asupra mediului.

10

Există alternative. Numeroase inițiative și **SCHEME DE CERTIFICARE INDICĂ CUM AR PUTEA ARĂTA UN ALT MOD DE PRODUCERE A CĂRNII** – unul care respectă aspectele privitoare la mediu și sănătate, care oferă condiții potrivite animalelor.

11

SCHIMBAREA ESTE POSIBILĂ.

Unii susțin că modelele de consum a cărnii nu pot fi schimbate. Dar există o mișcare în cadrul căreia oamenii consumă mai puțină carne sau deloc. Pentru ei nu este un sacrificiu; este parte dintr-un **STIL DE VIAȚĂ SĂNĂTOS ȘI MODERN.**

CREȘTEREA PIEȚEI GLOBALE

În lumea dezvoltată există din ce în ce mai puțini fermieri, iar aceștia cresc din ce în ce mai multe animale. Însă în loc să producă pentru piețele locale, fermierii aprovizionează supermarketuri îndepărtate. Aceeași schimbare se petrece și la nivelul producției de carne din țările în curs de dezvoltare.

In general, cererea globală pentru carne este în creștere, la cote diferite în funcție de regiune. În Europa și în Statele Unite, cei mai mari producători de carne din secolul XX, consumul crește lent sau stagnează. Pe de altă parte, economiile explozive din Asia sau din alte colțuri ale lumii vor fi martorele unei creșteri de 80% a sectorului cărnii până în 2022. Cea mai mare creștere va fi în China și în India, datorită cererii imense a păturilor de mijloc.

Modelul de producție urmează cererea. Asia de Sud-Est trece prin aceleași transformări rapide care s-au petrecut în țările industrializate acum câteva decenii. În 1960, în Europa și în SUA, numeroase animale erau crescute pe pășuni, în turme mici sau medii. Apoi erau sacrificate și procesate în abatoare din apropiere. Carnea și mezelurile erau produse în aceeași regiune sau localitate. Acest mod de producere a cărnii a dispărut aproape cu totul. În SUA, numărul crescătorilor de porci a scăzut cu 70% între 1992 și 2009, în timp ce șeptelul de porci a rămas același. În aceeași perioadă, numărul de porci comercializați de o fermă a crescut de la 945 la 8 400 pe an. Greutatea animalului ce putea fi sacrificat a urcat de la 67 de kilograme în 1970, la circa 100 de kilograme în prezent.

În China, mai bine de jumătate din porci sunt crescuți de producători mici. Acest lucru se schimbă rapid. Aceleași tehnologii și investiții de capital care domină producția de carne din țările dezvoltate ajung acum în țările în curs de dezvoltare, fiind integrate într-un lanț global al valorii. Când se naște un porc, soarta îi este deja pecetluită: se știe în care supermarket, în care

oraș și prin ce tip de publicitate îi vor fi vândute cotletele.

Dar condițiile de producție nu sunt foarte diferite de cele de dinainte. Producția industrială de carne din Europa și SUA a început atunci când furajele, energia și pământul erau ieftine. Astăzi, toate sunt insuficiente, iar prețurile au crescut. Prin urmare, producția totală de carne crește mai lent decât înaintea. Piața de carne merge bine doar în cazul porcilor și al păsărilor. Ambele specii utilizează eficient furajele și pot fi crescute în spații închise. Acest lucru înseamnă că pot fi folosite pentru a satisface pofta de nestăpânit pentru carne ieftină. Până în 2022, aproape jumătate din carnea consumată la nivel global va fi cea de pui.

În schimb, producția de carne de vită nu prea crește. SUA rămâne cel mai mare producător de carne de vită, dar responsabilii din industria cărnii descriu situația ca fiind dramatică. Pentru 2013 era preconizată o scădere cu 46% față de anul precedent. La fel au stat lucrurile și în 2014 în SUA. În alte regiuni producătoare, precum Brazilia, Canada și Europa, producția a stagnat sau este în scădere.

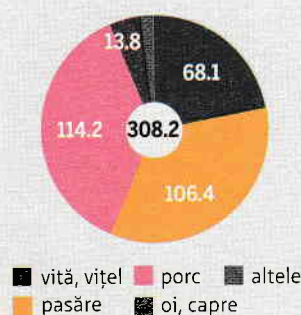
Vedeta zilei este India, prin producția de carne de bivol, care aproape s-a dublat între 2010 și 2013. India își face un loc în piața mondială, acolo unde 25% din carnea de vită este, de fapt, carne de bivol care provine de pe subcontinent. Potrivit Departamentului de Stat pentru Agricultură din SUA, India a devenit în 2012 cel mai mare exportator de carne de bivol, devansând chiar Brazilia. Este ieftin să crești bivoli, iar asta face ca un kilogram din această carne să fie cu un dolar mai ieftin decât carnea de vită. În plus, guvernul

Piețele pentru porc și pasăre sunt în creștere; piețele pentru vită și oaie stagnează

Producție

Globală, predicție 2013, milioane de tone

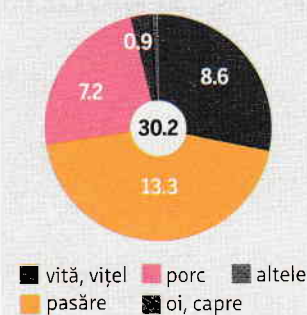
FAO

Comerț

Global, predicție 2013, milioane de tone

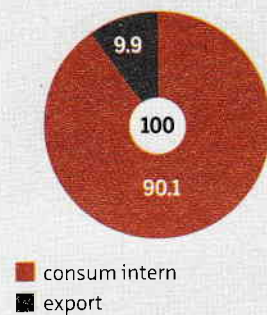
FAO

Comerț

Global, predicție 2013, procente

FAO

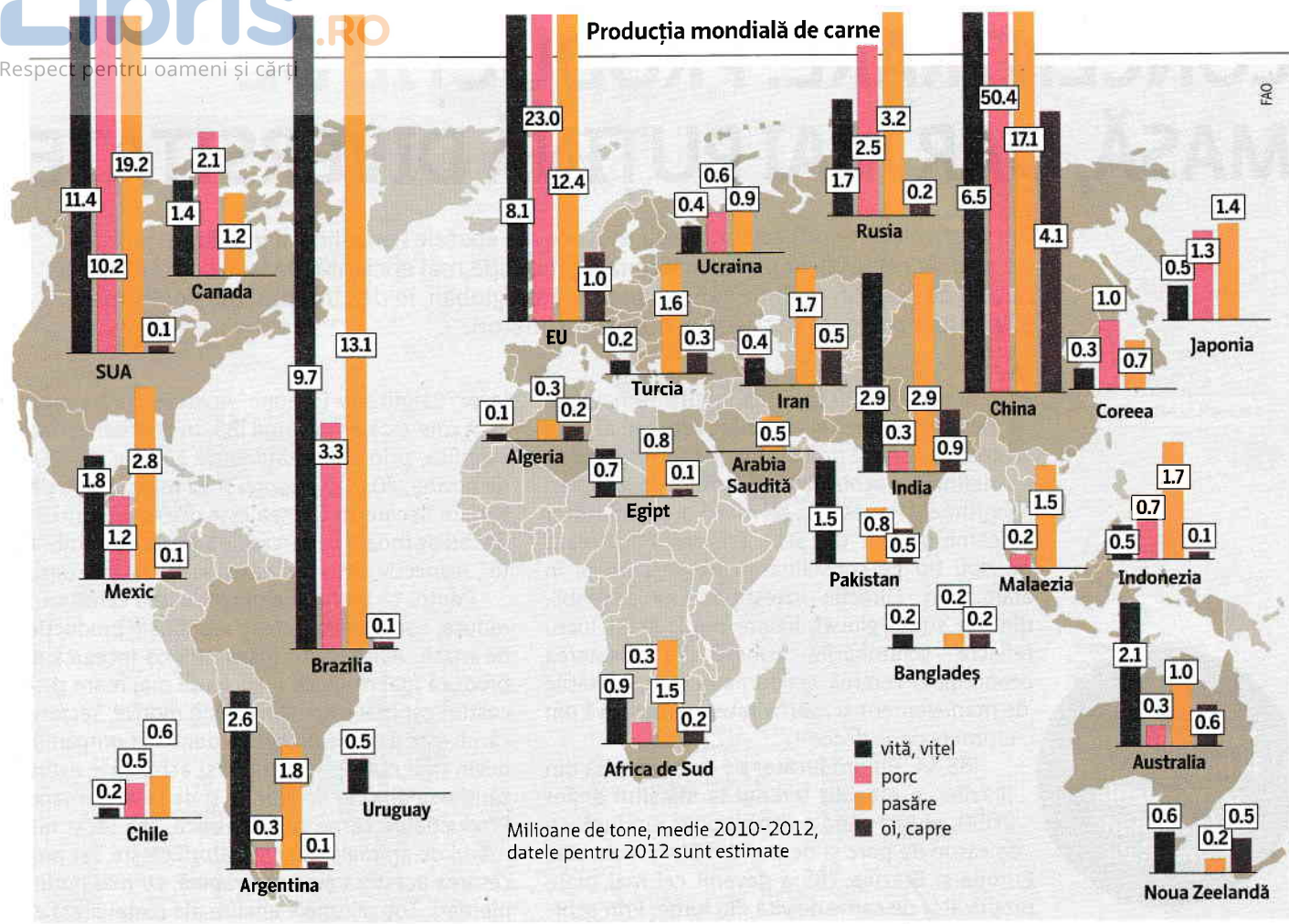

Consum

Global, per capita, predicție 2013, kg pe an

FAO

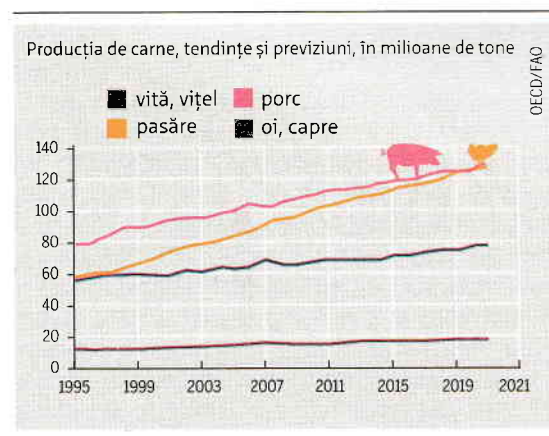

indian a investit masiv în abatoare. Confrunțați cu prețul mare al furajelor, crescătorii brazilieni de vite optează pentru cultivarea de soia. Acest lucru reprezintă o șansă – chiar dacă una mică – pentru exportul de carne de bivoli din India.

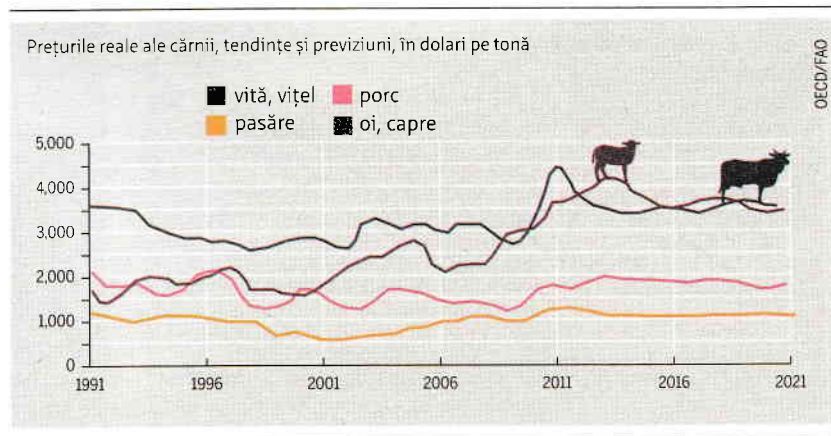
Și africanii mănâncă mai multă carne, deși nici oferta și nici cererea nu cresc atât de repede ca în alte colțuri ale lumii. Producția a crescut în multe țări din Africa, însă este semnificativă cu precădere în Africa de Sud, Egipt, Nigeria, Maroc sau Etiopia. Un african tipic mănâncă doar 20 de kilograme de carne pe an – cu mult sub media globală. Importurile de carne ieftină de pasăre au crescut, dar adeseori în detrimentul producătorilor locali.

În timp ce lumea dezvoltată încă domină consumul, creșterea se bazează acum pe țările în curs de dezvoltare. Totuși, doar o zecime din carnea lumii face obiectul comerțului internațional. Acest lucru este datorat faptului că, în general, carnea poate fi exportată numai dacă se poate face dovada îndeplinirii cerințelor de calitate. Importatorii și consumatorii se tem de boala vacii nebune, de febra aftoasă sau de gripa aviară. Întreruperea temporară a pieței de păsări din Asia de Sud-Est și prăbușirea totală a exporturilor de carne de vită din Marea Britanie au arătat cum comerțul internațional se poate diminua peste noapte.

Animale mici în grupuri mari - Carnea de pasăre ia avânt

O perspectivă stabilă - doar dacă speculația e limitată

CONCENTRARE: PRODUCȚIE DE MASĂ, DAR MAI PUȚINĂ DIVERSITATE

Imperativele economice sunt forța motrice din spatele consolidării industriei globale a cărnii. Acest lucru ar putea însemna o producție mai eficientă, dar și o concentrare a puterii de piață în mâinile câtorva producători globali, în detrimentul micilor fermieri. Și ar putea prezenta riscuri și pentru consumatori.

Extremele expun afacerile la prețurile unei piețe volatile și la tensiuni comerciale

In septembrie 2013, Shuanghui International Holdings Ltd. – cel mai mare acționar al celui mai important procesator de carne din China – a definitivat achiziția cu 7,1 miliarde de dolari a Smithfield Foods Inc., cel mai mare producător de carne de porc din SUA. Preluarea ilustrează un nou tip de consolidare care se petrece în afara țării. Direcția investițiilor se schimbă: dinspre sudul global, înspre nord. Acest lucru reflectă schimbările conexe în creșterea economică, cererea consumatorilor, abilitățile de management și asertivitatea corporativă din ultimele două decenii.

JBS SA, un producător de carne de vită din Brazilia, a pregătit terenul la sfârșitul anilor 2000, atunci când a achiziționat producători de carne de porc și de pui din SUA, Australia, Europa și Brazilia. JBS a devenit cel mai mare producător de carne de vită din lume. Prin achiziționarea Seara Brasil, în 2013, o divizie a companiei rivale Marfrig Alimentos SA, a devenit și cel mai mare producător de carne de pui din lume. JBS este în topul celor mai mari zece companii alimentare sau de băuturi, vânzările sale depășind 38,7 miliarde de dolari în 2012.

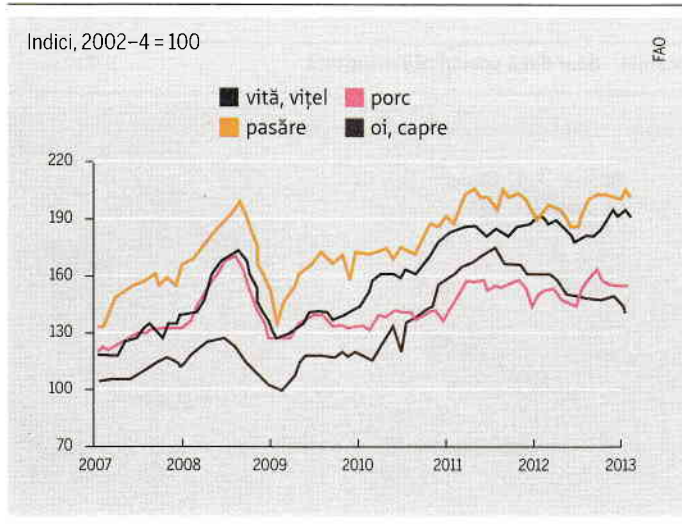
De asemenea, divizii ale acestei companii se ocupă de pielărie, de produse pentru animale de companie, de producția de collagen sau de biocombustibili. Deși JBS nu este un nume celebru, veniturile anuale provenite din vânzarea cărnii sunt mai mari decât ale celor mai mari actori globali de pe piața alimentară, cum ar fi Uni-

lever, Cargill sau Danone. Aceste cifre ne arată cam care este amploarea JBS. În abatoare poate sacrifica, prin capacitățile sale globale, 85 000 de bovine, 70 000 de porci și 12 milioane de păsări. În fiecare zi! Carnea este distribuită în 150 de țări de îndată ce carcasele sunt „dezmembrate”, respectiv când carnea este separată de oase.

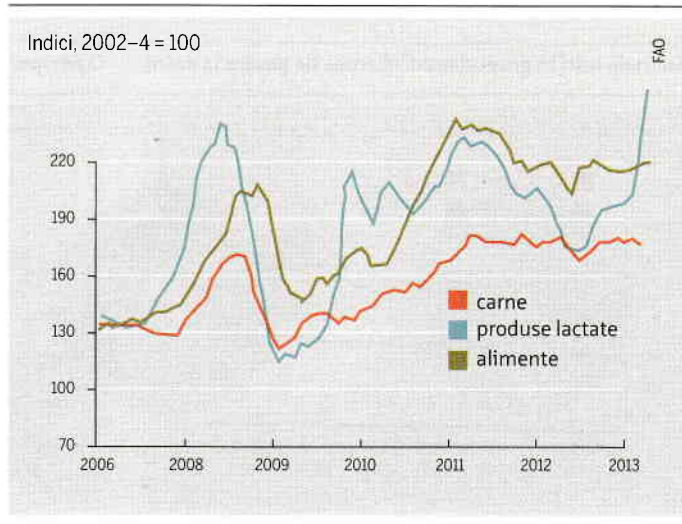
Pentru că profiturile din industria cărnii sunt reduse, companiile ținesc avantajele producției de masă. Acest lucru înseamnă că încearcă să producă mai mult, cu o eficiență mai mare și cu costuri cât mai mici. Din aceste motive, sectorul cărnii este axat pe două coordonate. Companiile devin mai mari prin fuziuni și achiziții – extinzându-se dincolo de granițe și de rasele umane. Producția de carne se intensifică, așa încât numărul de animale din crescătorii crește, iar procesarea acestora este mai rapidă, cu mai puține pierderi. Totuși, unele analize ale pieței arată că afacerile cu carne sunt riscante și că, pe baza performanțelor financiare recente, strategia speciilor multiple s-ar putea să eșueze din cauza culturilor și a proceselor diferite care ridică dificultăți noilor-veniți. Cu alte cuvinte, a ști cum să crești, să sacrifici, să procesezi și să transporti bovine nu este suficient pentru a administra cu succes o afacere în producția cărnii de pui.

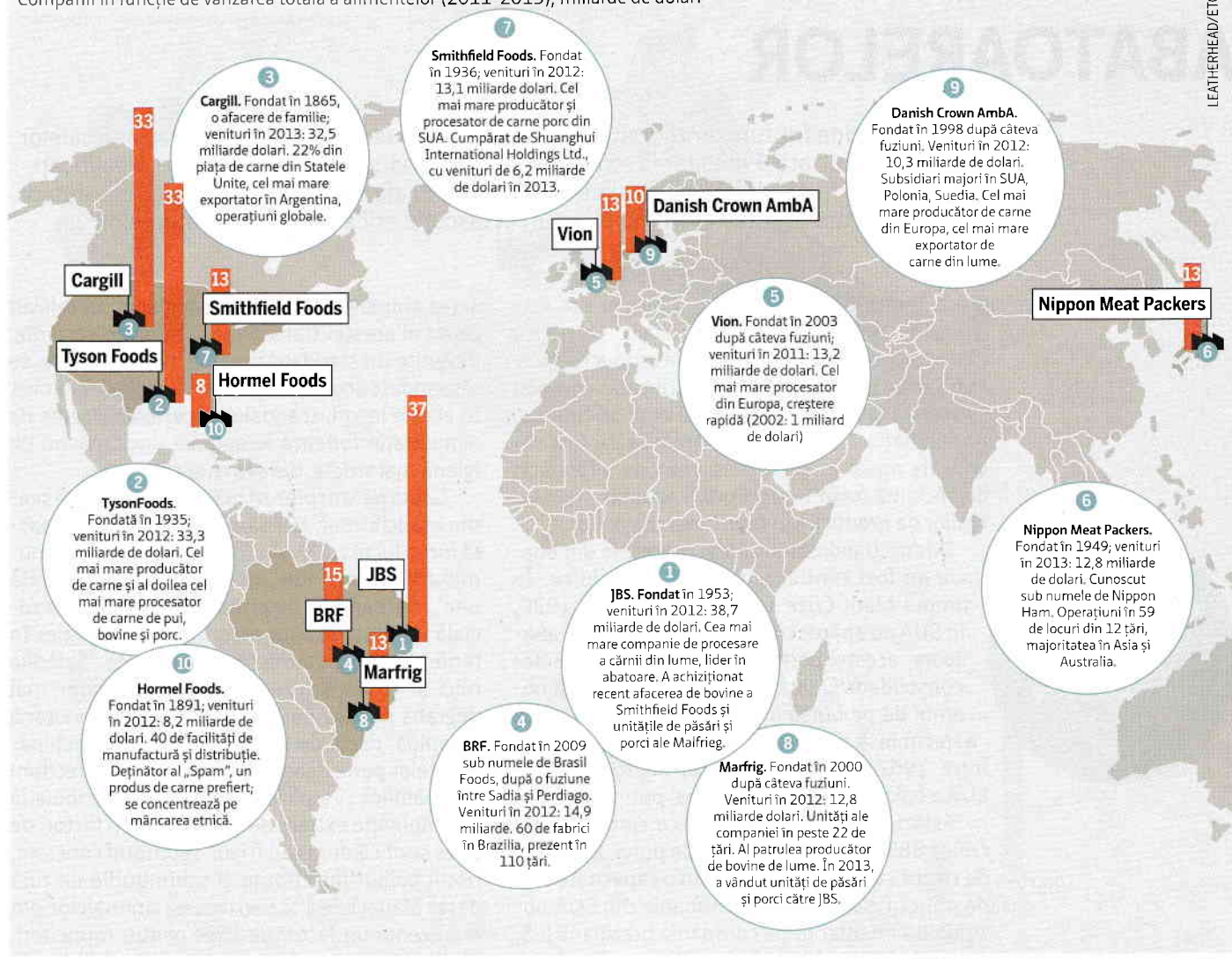
Prețurile instabile ale cerealelor furajere este un alt risc specific sectorului cărnii: hrana mai scumpă înseamnă costuri de producție mai mari și profituri mai mici. Odată cu dereglementarea piețelor de mărfuri la începutul secolului

Prețurile diferitelor tipuri de carne, comparate

Prețuri ale produselor alimentare, comparate

XXI, prețul furajelor a devenit mai puțin dependent de cerere și de ofertă, dar mai strâns legat de manipulările pieței speculative menite să le crească. La asta se adaugă rolul biocombustibililor în stabilirea prețurilor pentru soia și porumb, precum și volatilitatea prețurilor fertilizatorilor. Goldman Sachs, bancă de investiții și gigant al comerțului de mărfuri, a luat parte la înțelegerea Shuanghui-Smithfield. Mai precis, banca a fost angajată pentru a sfătui Smithfield în legătură cu orice potențială vânzare, iar acum deține 5% din Shuanghui. În 2012, Goldman a obținut aproximativ 1,25 miliarde de dolari din comerțul cu bunuri.

De ce contează mărirea? Implicațiile concentrării pe două dimensiuni a industriei cărnii – consolidarea corporațiilor și intensificarea producției de carne – sunt ample. Este aproape imposibil ca industria consolidată să coexiste cu producătorii mici. Aceste structuri multinaționale fac să dispară o sursă importantă a veniturilor pentru săracii planetei și micșorează considerabil alegerile posibile ale consumatorilor. Prin producțiile de masă, concentrarea generează un profit potențial mai mare pentru acționari și finanțatori; pentru alte părți afectate însă, cresc

riscurile asupra sănătății (incluzând rezistența la antibiotice), siguranței alimentației, bunăstării animalelor, mediului, siguranței apelor, siguranței muncii și inovației.

Eficiența extremă comportă și ea un risc. Un operator de ferme de bovine din SUA spune că nu știe unde se va opri producția de masă, deoarece astăzi sunt posibile ferme cu 100 000 de capete. Există câteva în SUA, iar costul de producție este mai redus în cazul lor decât la fermele mai mici. Logistica din unitățile de producție-mamut este gestionabilă, dar cu cât sistemul este mai mare, cu atât devine mai vulnerabil. Într-un mediu dens, agenții patogeni se pot răspândi mai rapid de la un animal la altul, atât în cadrul fermei, cât și în timpul transportului. Același lucru este valabil și pentru abatoare, pe măsură ce viteza de procesare crește. Mai mult, în eventualitatea unui dezastru, precum o inundație, sistemul nu ar fi capabil să își mențină capacitatea. Dacă cererea consumatorilor scade, companiile care funcționează cu o marjă scăzută a profitului se vor prăbuși. Prin urmare, asiguratorii care se ocupă cu evaluarea personalizată a riscului devin parte importantă a industriei moderne a cărnii.

Consumatorii ar putea obține prețuri mai mici, dar riscurile la nivelul societății sunt mai mari